

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. —.
Vidéken: " " " " 4 " 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Tizenhétmillió — Debrecennek.

— A nagy kölcsön ügye. —

Debrecen, július 31.

Egy félévszázadra előremenőleg határozott tegnap délután Debrecen város jog- és pénzügyi-bizottsága Debrecen város jól felfogott jövőjét illetőleg.

Tizenhétmillió korona kölcsönre kapott ajánlatot a város az Osztrák Magyar Bank bécsi fiókjától és pedig, — mint az ülésben jelenlévők egyhangulag kimondták — igen előnyös feltételek mellett.

Tegnap délután 3 óra hosszat foglalkozott a jog- és pénzügyi-bizottság a kölcsön felvételének ügyével. Legkiválóbb szakemberei a városnak vettek részt a vitában, a melynek eredménye az, hogy a 17.000.000 kölcsön felvételét ajánlani fogják a jövő hó 7-én tartandó rendkívüli közgyűlésnek.

Igy azután egymásután létesíthetjük mindazon kulturális, közegészségügyi, gazdasági stb. intézményeket, a melyeknek felállítása Debrecen jövőjével össze van forrva, a melyeket most már sürgősen létesíteniük is kell.

Debrecen vízvezetéke, csatornázása, az iskoláinknak régen meg-

szavazott segély, kulturpalota, rendőrségünk újja szervezése stb. mind fel lett véve abba a kimutatásba, a melyet a bizottsági tagok összeállítottak.

Beiktatjuk a tegnapi napot Debrecen város történetének, ama lapjaira, a melyek messze időre kihatóan fontosak.

A bizottság figyelme mindenre kiterjedt s jó lélekkel meri ajánlani a közgyűlésnek, hogy javaslatát, akár minden vitatkozás nélkül fogadja el s tegye lehetővé, hogy elodázhatatlanul szükséges intézményeink, kulturánk, közegészségügyünk, anyagi jólétünk érdekében rövid időn belül létesülhessenek.

A nagyfontosságú ülésről szóló tudósításunk a következő:

Vecsey Imre előadja, hogy a mai ülés nagyfontosságú, ugyanis a város felveendő 17 millió kölcsönre egy ajánlat érkezett.

A 17 millió ajánlat.

A múlt évben a júniusi közgyűlés kimondta, hogy a város kölcsöneit konvertálni óhajtja, de még a létesítendő intézmények miatt itt egy nagy kölcsön felvételét óhajtja, természetesen csakis kedvező feltételek mellett. Megbizta a városi tanácsot a kölcsönszerzéssel. A tanács fel is szolgáltatta a debreczeni nagyobb és a fővárosi kiválóbb pénzintézeteket. Három budapesti bank együtt 1 és fél milliót (korona) ajánlott fel csupán 4,85 kamattal. Ezt azonban nem lehetett elfogadni.

Most azonban az Osztrák Magyar Bank-tól Bécsből előnyös ajánlat érkezett. E szerint a bank hajlandó 17.000.000 koronát kölcsön adni, az ugyancsak ott fennálló 8 millió tőketartozásunk konvertálásával. A kölcsön 50 évre szól. 65 éves törlesztési terv szerint kapnánk 4,38. százalékos kamattal és 0,28 százalékos törlesztési kamattal. Szóval a kamat összesen 4,66 százalékot tesz ki. A kölcsönt jelzálog bekebelezés mellett kapnánk, de nem az összes ingatlanaink lennének jelzálogul lekötve, csak a városnak 36 millióra értékelt vagyona. — Időközi kamatvesztésünk nem lehetne ebből a kölcsönből. A törlesztés fél évenként utólagosan történne. A kölcsön egyes részleteit akkor veheti át a város, a mikor jó-nak látja. A felmondás egy fél évre szól.

A vita.

Kemény Mór felvilágosítást kér a törlesztésre vonatkozólag, hogy az 50 éves törlesztés után mi történik a fentmaradó tőketartozással.

Vecsey Imre: Mert így az ötven éves törlesztési hányad kisebb lesz.

Szabó Kálmán: A maga részéről a legmelegebben ajánlja az ajánlat elfogadását. Szerinte egyszerűen az ajánlat tudomásul veendő s ajánlandó a közgyűlésnek elfogadásra.

Zádor Lajos szerint a kamatot fixírozni kell. 4,38-ra fixírozza a kamatot, a régi kölcsön 7 fillérrel drágább, a megtakarítás tehát évente kamatokban 65 ezer korona. A bank azért veszi a 65 éves tervet, mert így olcsóbban kapja a pénzt Debrecen városra. O a jelen körülmények közt a 4,38 százalékot olcsónak tartja, mert a zálogleveleket külföldön nehéz elhelyezni. Az ajánlatot nagyon előnyösnek tartja Debrecen város jól felfogott érdekében.

Simonffy Imre az ajánlatot általában

Apró történetek.

A szórakozott tanár.

Egyik vidéki városban történt. Egy tanár, meg egy katolikus pap estefelé együtt szállottak be valamelyik vidéki szálloda szobájába. A tanár — rendkívül pedáns ember — lefekvés előtt erősen lelkére kötötte a portásnak, hogy pontban hajnali 3 órakor költse föl, a ruháit pedig kitisztítva tegye az ágy mellett jobbról álló székre.

— De nehogy a tisztelendő urat költse föl helyettem! — kiáltotta még utána fölszegező óvatosságból.

A portás el is végzett mindent, ahogy mondták, csak éppen abban hibázott, hogy megcserelte a pap, meg a professzor ruháit. Pontban három órakor aztán fölverte a professzort, aki gyorsan hozzálátott az öltözéshez és stilszerű szórakozottsággal magára kapta a — reverendát, meg a lelkész egyéb holmiját.

Azután megindult az emeletről. Mikor a portászobához ér, szemben találja magát egy fálitükörrel és a tükörben megpillantja testén a reverendát.

Szörnyen elsodálkozott a dolgon, aztán szórakozottan szolt:

— Átkozott portás! Hát nem a papot kötötte föl helyettem?!

Rothschildék csekkje.

A 30-as évek végén, mikor a Rothschild-családnak a vagyona és a tekintélye is kisebb volt, Nátán, a londoni bankház feje csekket küldött az Angol Bankba. A bankban, mivel a csekkforgalom akkor még nagyon csekély volt, nem váltották be Rothschild csekkjét s azt mondták:

— Csak a saját utalványunkat fizetjük ki, magánembereket nem!

— Magánember! — mondta Rothschild haragosan — majd megmutatom azoknak az uraknak, milyen magánember vagyok!

Három hét múlva, mindjárt a reggeli pénztárnyitáskor megjelent a bankban Rothschild Nátán. Egy ötfontos bankjegyet vett elő és fölvaltatta. A pénztáros csodálkozott, hogy a nagy bankár maga fáradszón ilyen kiesiségért a bankba, Rothschild azonban másik, harmadik ötfontost is vett elő s a kapott aranyakat jól megvizsgálta, olyikat meg is mérte. Mikor az első tárcza ötfontost már beváltatta s az első zacskó megtelt aranypénzzel, elővette a másodikát, aztán a harmadikat.

A pénztár bezárásáig, hét teljes órahosszat a pénztár folyton a Rothschild bankjegyeit váltotta be aranypénzre, ugyanazon időben még kilenc alkalmazottja is ugyanezt tette a többi pénztárnál. A tizpénztáros ezen a napon kénytelen volt minden más munkát félretenni, — hogy Rothschildnak 210.000 font sterling papírpénzt aranypénzre váltsa be. Hire ment ennek a városban is és igen jól mulattak Rothschild boszuján. Másnap újra megjelent a bankban Rothschild az embereivel és kezdett váltatni.

— Az urak nem fogadták el az én csekkemet, mondta, ezért visszaadom én is az önök bankjegyeit. Van belőle elég ahhoz, hogy két hónapig foglalkoztassam az urakat a beváltással.

Erre már gondolkodóba estek a bankban. Rothschildnak volt akkor vagy 11 millió papíropénze s ezt nem tudta volna a bank egyszerre aranyra beváltani. Nem is kellett, mert másnap megjelent a hivatalos lapban a bank hirdetése, a melyben az igazgatóság értesíti a közönséget, hogy Rothschild csekkjeit éppen úgy beváltja, mint a saját bankjegyeit.

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket Hartstein Kálmán Debrecen.

a legelőnyösebb feltételek mellett

eszközöl ki

jelzálog kölcsön irodája

Piac-utca 83. szám.

véve drágának tartja s jelenleg ez újabb felvételét, — mert a pénz most nagyon olcsó, — nem tartja előnyösnek. — Ha a valuta rendeztetni fog, olcsóbban is kaphatunk pénzt. Ezt a kölcsönt tehát csak akkor kell elfogadni, ha halaszthatlan szükségét érzi a városi tanács. Azon persze ő is örül, hogy az osztrák-magyar bankkal már lehet beszélni, mert ez a bank a legavallórosabb.

Kemény Mór: Még mindig nem érti hogy mért 65 esztendő a törlesztés?

Vecsey Imre: 65 évnél a törlesztési hányad előnyösebb, mint az 50 éves ternél.

Gr. Degenfeld József: A létesítendőket a jövő nemzedéknek is csináljuk, az évi tervet tehát a jövő generációval együtt is kell elviselelnünk. 50 év múlva lehet a fennmaradó tőkeösszegre egy újabb konvertálást kieszközölni. Ő minden tekintetben helyesnek tartja az ajánlatot.

Kemény Mór: 50 év múlva megint többet kell fizetnünk, mint ma, ha a 17 millió felét sem tudjuk 50 év alatt lefizetni.

Dr. Fejér Ferenc: Ha mi 50 évig törlesztenénk, csak nagy kamatveszteségünk lenne. — Egyébként a kölcsön-részleteket csak a közgyűlés és a miniszter engedélye mellett vehetjük fel.

Zádor Lajos újra az ajánlat kedvező mivolta mellett érvel.

Márton Imre: Miután nem tudjuk mi a szükséglet, olyan formában kéri a javaslatot kimondani, hogy a kölcsön-ajánlatot elfogadni kívánatosnak tartja-e vagy nem?

Gróf Degenfeld József: A határozatot úgy kell kimondani, hogy a feltételeket elfogadjuk, azután utólagosan megállapítjuk, hogy milyen összeget veszünk fel.

Dr. Fejér Ferenc: De azt fixirozni kell, hogy 17.000.000 koronán belől kívánjuk a kölcsönt.

Gróf Degenfeld József: Azt hiszi, hogy a 17 millió nem megyünk felül, de az összeget nem kíváná fixirozni.

Simonffy Imre: Miután meggyőződött arról, hogy a kölcsönre szükségünk van, elfogadásra ajánlja.

Vecsey Imre úgy teszi fel, hogy egy nagy kölcsönre vonatkozó ajánlatát elfogadni óhajtja-e a bizottság?

Egyhangulag elfogadják. Ezután áttértek a részletekre.

Kölcsönök konvertálása,

Először is az *Osztrák Magyar Banknál* konvertálásra kell fordítanunk 8 millió 43 ezer koronát. Így 66 ezer koronát takarítunk meg.

Ezt kifizetendőnek tartja a bizottság. A *Magyar Jeltárog Banknál* két folyó hitel számlánk van 437,000 korona tartozással. **Vecsey Imre** ajánlja ezt is kifizetni.

A bizottság 9 szóval 3 ellen beleveteli a kölcsön költségvetésbe ez összeget.

3. A *Debreceni nagy Takarékpénztárnál* a tornaegylet épületeinek átvétele és az önkéntes iskola építése által 437,000 koronával tartozunk.

Ezt is a nagy kölcsönből kívánja kifizettetni a bizottság.

4. A *községi adóalapnak*, ugyszintén az *ingatlan szerzési alapnak* is tartozunk előbbinek 489,000, utóbbinak 25,9000 koronával.

A bizottság a községi adóalapnak tartozó 484,000 koronát nem óhajtja a nagy kölcsön terhére kifizetni, de az ingatlan szerzési alapnál levő 25 ezer korona tartozásunkat ebből óhajtja kifizetni.

5. **Szabó Kálmán** azt óhajtja, hogy a gázgyár átvételére felvett folyó számla hitelt is fizessük ki. Ez 220 ezer korona, a mivel az *Első Debreceni Takarékpénztárnak* tartozunk.

Gróf Degenfeld József azt nem óhajtja.

Hét szóval öt ellen **Szabó Kálmán** indítványát nem fogadja el.

A konvertálásra szánt összeg tehát **9 millió 202 korona.**

Iskola segélyek.

A felekezeti iskola segélyek kiutalására sürgős szükség van. E célra a kölcsön terhére 739 ezer koronát kell felvenni. A bizottság hozzájárul.

A siketnéma intézet javára 20,000 koronát vett fel a bizottság.

Építkezések, új intézmények.

Ezután a következőket javasol a bizottság a nagy kölcsön terhére feltétlenül felvenni:

1. Ispótlai lapos kiépítése 19,000 koronát.

2. A sámsoni (pallagi) vasut kiépítése 20,000 koronát.

3. A csapatkórház építésére 16,000 koronát.

4. A női klinikára 280,000 koronát.

5. A cs. és kir. lovassági laktanya raktárbővítésére 15,000 koronát.

Azaz összesen **1 millió 600 korona.**

A vízvezeték.

Dr. Fejér Ferenc kérdi, hogy mi lesz a vízvezetékkel.

Vecsey Imre: A közgyűlési határozat után vehetjük fel az erre szükséges összeget csak a feltétlenül szükséges kiadások közé.

Zádor Lajos: Ezt mindenki óhajtja, de még ebben a dologban most nem határozhatunk csak úgy, hogy feltételes kiadá sokhoz sorozzuk.

Feltételes kiadások.

Ezután még a következőket óhajtja a bizottság a nagy kölcsön terhére valóítani:

1. Csatornázás 1 millió 400,000.korona.

2. Vízvezeték 1 millió 300,000 korona.

3. Kővezés javítása 450,000 korona.

4. Katona beszállásolás megváltása 60,000 korona.

5. Új városház építése 500,000 korona.

6. Kulturpalota 150,000 korona.

7. Szegényház kibővítése 40,000 korona.

8. Temetők rendezése 220,000 korona.

9. Közkórház kibővítése 240,000 korona.

10. Iparoktatás 200,000 korona.

11. Gazdasági ismétlő iskola 100,000 korona.

12. Jéggyár kibővítése és vágóhid rendezés 150,000 korona.

Ez összesen 4.650,000 korona.

Igy tehát az összes kiadás **15.600,000** korona lenne, a 17 millió kölcsön terhére.

Egyébb intézmények.

Acél Géza előterjesztése után a bizottság kimondja, hogy ezen kívül a rendőrség újja szervezése, egy rendőrségi központi épület létesítése, a tanyai iskolák rendezése stb. is szükségesek. Ellenben a színház újjáépítését nem tartja szükségesnek.

A fent maradó összeget tehát erre fordíthatjuk.

Gróf Degeufeld József csak 16 millió koronát venne kölcsön.

A bizottság olyan értelemben határoz, hogy **17 millió korona** biztosítottak a felveendő kölcsön összegénél.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Elnök: Feilitzsch Arthur báró.
Napirenden van a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetése, **Teleky Sándor** gróf részletesen ismerteti a javaslatot.

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: Habár a szünet előtt álló országgyűlés padjai üresek s alig alkalmas a helyzet arra, hogy programbeszédjét elmondhassa, ígéretének, melyet a pénzügyi bizottságban tett, mégis eleget kíván tenni. A katolikus autonómia kérdése dolgában kijelenti, hogy a kérdést úgy kívánja megoldani, hogy sem az egyház, sem a legfelsőbb kegyur érdekei sérelmet ne szenvedjenek. Rátér a katolikus kongrua kérdésére. Ebben a kérdésben nem tett intézkedéseket, a kongrua-bizottság tevékenységét követ és megszabta, hogy a bajok orvoslására a legodaadóbban fog intézkedni. Az 1848. XX. t.-cikkre vonatkozólag már nyilatkozott a miniszterelnök, erre felesleges már mostan bővebb felvilágosítással szolgálnia. A miniszterelnök kijelentette, hogy az 1848. XX. t.-c. a maga valóságában nem valósítható meg, de csekély módosítással a kérdés úgy lesz megoldva, hogy alig lesz kifogásolható. Egyes kívánalmak orvoslását pedig maga a népoktatási törvényjavaslat is magában foglalja. A képzőművészet érdekében az az állásponja, hogy a legelhibázottabb dolog volna művészeinket a külföldtől elzárni, mert ezzel utját vágnánk a fejlődésnek. Nem áll az a föltevés, hogy a külfölddel való összeköttetés elnemzetietlenítene művészeinket. Szeretné, ha művészeink a francia művészettel kötetnének össze, mert ezáltal megóvatnának a bécsi és müncheni művészet szertelenségeitől. Az oktatásügyre tér ezután. A Wlassics által tervezett törvényjavaslatot magáévá teszi. A képzést egységessé kelt tenni. Az államvizsga lehető lesz bármelyik jogakadémián. Szervezni fogja a városról városra járó országos vizgálobizottságokat. A jogakadémiák reformálandók. Szükségesnek tartja, hogy az egyetemek szaporítsanak. Természetesen nem a jogakadémiák rovására, mert a jogakadémiák tovább működnek.

A közönség körében leginkább az egyetemek felállításának helye képezi az általános érdeklődés tárgyát. Ezt a kérdést azonban ő egy másodrendű kérdésnek tartja. Mindenesetre az egyetemek az orvosi és természettudományokat kultiválják, épen ezért a hely megválasztása is attól függ, hogy megfelel-e fekvése és belső szervezete annak a követelményeknek, melyekre az ilyen egyetemeknek szükségük van. Csáky Albin gróf annak idején az egységes középiskolák érdekében törvényjavaslatot dolgozott ki, ezt ő is nagyon helyesnek tartja. Ennek a javaslatnak legjobban megfelel a polgári iskolák intézménye. Míg a gymnasiumok a tudományi pályára készítene elő tanulókat, addig a polgári iskolák a polgári életnek nevelik az ifjakat. Különösen a gazdasági fejlődés lenne szem előtt tartandó, fejleszteni akarja a tanítás ellenőrzési módját. Természetesen sohasem rovására a felekezeti iskoláknak. A népoktatás ankét tárgyalási alapján szerkesztett javaslatot már az ősszel kívánja benyújtani. Szabatosabb intézkedést fog tartalmazni a magyar nyelv tanításának, a tanítóképzés, a tanfelügyelet stb. intenzívebbé tétele tárgyában. Különösen a román sajtó fejt ki nagy agitációt ellene. Az engedmények tekintetében elment a végső határig. Elsősorban a nemzetiségek érdeke, hogy gyermekeik megtanulják az állam, a magyar államnak a nyelvét, hogy ezen a földön élni tudhassanak. Az izgatók bujtogatásikkal elárulják, hogy féltik a saját vezérserepüket. Megingottnak látják azt az alapot, melyre áldatlan munkájukat építették. Tisztelni látják a zavarost, melyben a jövőben nem halaszthatnak. Ismétli, hogy elment a legvégsőbb határig az engedményeknél és azon a helyen, melyen ő áll, senki tovább nem mehetett, mert szembe találta magát a magyar nemzet itéletével, saját becsületességérzetével. Igéri, hogy mindent elkö-

A légszesz-gyár termékek eladásával mi lettünk megbizva, ezennel ajánlunk házhoz szállítva: 100 kilo Porosz kőszentet 4 kor., 100 kilo Coaks 3 kor. 60 fill.

Kiváló tisztelet!

BÉSZLER és DAVID
vaskereskedők, Piac-utca 7.

vet a magyarosítás érdekében, mert tudja, hogy a népnevelés az az alap, melyen a magyar állam kiépülhet. Ajánlja a javaslatot elfogadásra. (Élénk helyeslés, taps a Ház minden oldalán.)

Veress József biztosítja a minisztert, a meddig a jelenleg ismert programja keretében megmarad, pártja munkájában mindig támogatni fogja. A tanfelügyelők munkájának bírálatába bocsátkozik ezután. Először is kifogásolja, hogy a törvények nem szabják meg a tanfelügyelőknél a képesítést. Ezek a tanfelügyelők nagyon lanyhán teljesítik a tanfelügyeletet. Hasson oda miniszter, hogy megszűnjék ez az állapot. Ellenőriztessék a tanfelügyelő munkája is. Hibásnak tartja azt az állapotot, hogy a középiskolákban kötelező tantárgy a latin-nyelv. Az egyetemek felállításánál kéri a minisztert legyen tekintettel az alföldre, ne ékelje oda valami nemzetiségi vidékre a nemzetiségek közé. Legyen egy egyetem a törzsszókös magyar nép kebelében is, hogy az egyetemi hallgató éljen magyar nép között. Ne csak az egyetemen tanítsák a magyar nyelvet, hanem tanuljon meg beszélni a nép között is. Különösen a nemzetiségi vidékekről oda került ifjakra kell ennél a kérdésnél tekintettel lennünk. A népiskolai törvényeket teljesíteni kell s szigorral alkalmazni különösen nemzetiségi vidékeken. Majd azt kéri, hogy a kormány hagyja meg a felekezetek kezében az eddigi iskolákat, hogy a versenynyel mozdítsák elő a leglelkismeretesebb oktatást, természetesen a magyar nemzeti eszme keretében. (Helyeslés a baloldalon.)

Csernoch János: A katolikus autonómia kérdéssel foglalkozott.

Egyház és iskola.

A polgári iskolából. A Kereskedő Társulat polgári iskoláján szeptember a IV. osztály is megnyílik s ezzel legfiatalabb tanintézetünk teljes kifejlődését is elnyeri. Az alsó osztályok ezidén, a feltűnően tömeges jelentkezés dacára, nem lesznek párhuzamosak, mert a kereskedelmi palota kibővítéséig ez osztályok nem kaphatnának elhelyezést.

Tanyai iskola a Halápon. Kulturális szempontokból égető szükség van a Halápon egy tanyai iskola építésére. E célra a jog- és pénzügyi bizottság 5200 koronát szavazott meg. Ez összeget póthitel útján javasolja a közgyűlésnek megajánlani.

Felhívás. Felkérem a szünidei „Jókai” önképző kör t. tagjait, hogy a július 30-iki, szombati rendes gyűlésen teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

VIDÉK.

Harc az erdőben.

— Saját tudósítónktól. —

Halálos kimenetelű véres harcnak volt színhelye a napokban a sopronmegyei Klimpa község határában levő Patzenhoffer-féle uradalmi erdő. Ebben az erdőben igen szép vadállomány van s az uradalom intézősége nagy gondot fordít a vadra. A környéken azonban sok az orvvadász. Ezek, a mikor csak szerét ejthették, pusztították a vadakat az uradalom kárára. Az erdővédek nem igen bírták ki a szolgálatot hosszu ideig, mert a ki erélyesebben lépett fel a vadászok ellen, azt biztosan elpusztították. A múlt évben is agyonlőttek egy erdővédet s annak helyébe felfogadták Haller Antalt.

Kedden éjjel Haller az erdőben járt, mikor puskalövéseket hallott. Óvatosan a lövés irányába ment s nem sokára meg is pillantott három orvvadászt. Eppen egy elejtett őz mellett állva beszélgettek. Haller, a mint közelükbe ért, rájuk kiáltott, hogy tegyék le a fegyve-

rüket, de a vadászok célba kapták a fegyvert és rálőttek Hallerre, a ki egy fá mögé ugrott a lövések elől. Onnan ő is célba vette a vadászokat és mindjárt az első lövésre mellén találta Hartmann István orvvadászt, a ki rögtön összeesett.

A másik kettő látva társuk szerencsétlenségét, megakarták rohanni Hallert, de az ismét lövéssel fogadta a támadókat, a kik közül egyet karján meg is sebesített, mire azok futásnak eredtek, ott hagyták agyonlőtt társukat és az elejtett vadat. Haller még az éjjel értesítette az esetről s csendőrséget, mely a helyszíni szemle után elfogta a másik két orvvadászt is. Ezek beismerték, hogy ők lőttek először az erdővédre. Az esetet bejelentették a törvényszéknek, a honnan a vizsgálóbíró megérkezését várták.

Amerikai párbaj.

— Saját tudósítónktól. —

Bajáról jelentik: Bácsborsódon tegnap öngyilkossá lett Vancsura József huszonhat éves gazdatiszt. A szerencsétlen fiatalember amerikai párbajnak az áldozata. Két évvel ezelőtt került haza Budapestről, de az ezelőtt vigkedélyű fiatalember nagyon megváltozott: mindig szomorú volt s került minden társaságot. Szülei, hozzátartozói hiába faggatták érthetetlen magaviseletéért, fölvilágosítást nem adott, csak kitérőleg válaszolt.

Tegnapelőtt reggel táviratot kapott s azóta a lakásába zárkózott. Ma délután fegyverdörrenés verte föl a ház csendjét. A megijedt szülők behatoltak a lakásba s itt rémes látvány tárult szemük elé: fiuk átlőtt fővel, holtan terült el a szoba padozatán. Az öngyilkos szüleihez intézett levelében elmondja, hogy két év előtt Budapesten amerikai párbajt vívott s minthogy ő huzta a fekete golyót, a lejárt határidőben megvált az élettől.

Ellenfelének kitérőrel egyetlen szóval sem emlékezik meg. A boldogtalan ember megható szavakban mondja el a lefolyt két év rémes szenvedéseit. Ez ügyben a bajai bíróság megindította az eljárást és jelentést tett az esetről a szabadkai kir. ügyészségnek.

Halál a kutban. Tenkéről halálos szerencsétlenségről adnak nekünk hírt: B. Orbán János az itteni Boglucz és Boross-féle gőzmalom fűtője a munkából hazatérve az udvaron levő kut körül foglalatoskodott azzal, hogy a veder lebecsátására szolgáló kötelet akarta megigazítani és e célból a kutat befűdő deszkákra állott. De a vékony deszkák beszakadtak alatta és Orbán János a kutba esett. Mire kihúzták, már halott volt. A mint az előhívott orvos konstataulta, halálát közvetlenül a vízbeesés okozta, de az esés közben kapott ütések és zuzódások is feltétlenül halálosak voltak. Feleséget és öt gyermeket hagyott hátra a legnagyobb nyomorban.

Agyonlőtte a kutyát. Végzetes szerencsétlenségről értesítette tegnap lapunkat bikácsi tudósítónk. Turkuéz Tógyer odavaló parasztlégény tegnap délelőtt atyja marháinak itatására vizet huzott az udvarukon levő gémes kútból. A kut gémjének hátsó részéről a vízhozás közben leesett a ráakasztott súly, minek következtében a kemény fából faragott keresztgerenda egyensúlyt veszítve, óriási erővel a kútnál foglalatoskodó legény fejére esett. A szerencsétlen ember rögtön meghalt a nagy ütés következtében. Az esetről a nagyváradi ügyészséget is értesítették, mely vizsgálót indított az ügyben.

Gyermek a bika szarván. Izgalmas esetről ad hírt nagybecskereki tudósítónk. A torontárvármegyei Kiszombor község gulyájából tegnapelőtt kitért egy felbőszült bika s az Obéba község határában dolgozó munkásnép közé rohant. Férfiak, asszonyok

ijedten menekültek előre, mikor a bika egyszerre egy batyuba kötözött gyermeket felöklelt és szarvára kapva, örült iramodásnak eredt. A gyermek atyja és a munkások kétségbeesve üldözték vagy nyolc kilométernyi távolságra, a hol végre a gyermek kiesett a kötésből és a földre zuhant. Szerencsére, csak kisebb zuzódást szenvedett. A megvadult bikát a harmadik háttérben fogták el.

SZÍNHÁZ.

Uj színház Egerben. Az egri új színház építése — írja tudósítónk — már annyira előrehaladt, hogy az új színház már augusztus elején átvehető lesz s így a színházi bizottság már a színház megnyitására napját is kitűzte augusztus 20-ikára. A megnyitó ünnepséget az egri színházi bizottság fogja rendezni s jövedelme a színházi alapé lesz. A megnyitó előadás prólogusát Gárdonyi Géza írta.

Egy színház égése. (Távirat.) A drezdai „Residenz-Thater” a tegnapi előadás után lángban állt. A színház tetőzete ismeretlen okból kigyuladt. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy a színház egész tetőzete a lángok martaléka lett. A közönség körében nagy pánikot okozott a tűz, különösen akkor, a midőn a színházi gazdagon felszerelt öltözőbe is behatolt és a tűzoltók „nagy tűz”-nek jelezték. A gyorsan kivonult összes tűzoltóságnak sikerült a tüzet rövid idő alatt lokalizálni.

UJDONSÁGOK

A debreceni csata évfordulója.

Ünnepek augusztus 2-án.

Debrecen, július 31.

A főiskola ifjusága tett mindig legtöbbet Debrecenben, hogy nemzeti dicsőségünk és gyásznapjaink emlékezetét felújítsa a korán feledő utódok előtt. Ezt a hazafias missziót szolgálja diákságunk azon nagyszabású ünnepséggel is, melyet a szomorú emlékü debreceni csata emlékére augusztus 2-án, kedden fog rendezni.

Az ünnepélynek, melyhez ifjuságunk lelkes hangu kiáltványával hívta meg a polgárságot, ez lesz a sorrendje:

I. A **Petőfi-szobornál**: 1. Himnusz. Énekli a Petőfi dalkör. 2. Emlékbeszéd, tartja Melegh Gyula. 3. A Petőfi dalkör a szobrot megkoszorúzza. 4. Talpra magyar! Énekli a Petőfi dalkör.

II. A **Szabadság-szobornál**: 1. Honvédek esatadala. Énekli a debreceni Dalegylet. 2. Alkalmi szavalat, Irta és szavalja Gulyás József. 3. Bucsú. Énekli a Munkás Dalegylet.

III. A **honvéd-temetőben**: 1. Ima. Előadja a Munkás dalárda. 2. Emlékbeszéd. Tartja Gyököcsy Endre. 3. A M. I. O. T. nevében Jóljárt István a szobrot megkoszorúzza. 4. Apotheosis. Előadja a Kossuth Dalkör. 5. Honvédsírok. Szavalja Szilágyi Dezső. 6. Szózat. Éneklik az összes dalegyletek.

Az ünnepély délután fél 4 órakor kezdődik a Petőfi-szobornál. Este 8 órakor a nagyerdei vígadóban a Petőfi Dalkör táncal egybekötött dalestélyt tart, melynek műsorán **Ováry Lipót** orsz. főlevéltárnok is közreműködik.

Magyar király kávéházban diszes biliardasztalok, gázcsillárok, kávéházi márványasztalok igen olcsón eladók. Értekezhetni ugyanott.

* Vasárnapi istentiszteletek. Ma, vasárnap, az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban K. Tóth Kálmán. Kis-templomban Biró Ferenc s. lelkész. Új-templomban Uray Sándor s. lelkész. Ispóty-templomban Karla Odön hittanhallgató. Szegényházban Hajdu Zsigmond. Csapókertben Baróthy István hittanhallgató. A Homokkerten Kolozsváry Mihály esküdt-felügyelő. — A róm. kath. templomban a templom védőszentjének Szent Annának ünnepén reggel 6 órakor miséznek Szabó István. 7 órakor miséznek Molnár K. Dezső. 8 órakor egyik kegyesrendi tanár miséz a főgimn. növendékek részére. 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános mondja segédlettel; nagymisé után Molnár K. Dezső predikál. Háromnegyed 11 órakor a Svetitszárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Nyári Ignác mond. Fél 12 órakor miséznek Ruzska A. Zoltán. Délután 3 órakor dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános ünnepélyes vesperást tart, azután rózsafüzér lesz. — Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s. lelkész végzi. — A gör. kath. kápolnában 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szent mise. Délután 3 órakor vespernye, 4 órakor szent olvasó ájtatosság.

* Személyi hírek. Dr. Szász Gyula földmívelésügyi miniszteri osztálytanácsos Debrecenben időzik. — Materny Lajos ág. ev. főesperes Thurzófűre utazott s a nyár hátralévő részét ott tölti. — Moskovits Miksa dr. orvos két heti tartózkodásra Szászrégenbe utazott.

* A Kereskedő Társulat új palotája. A Kereskedő Társulat új palotáját, mely a mostani diszes épület hátsó részén fog elterülni, már a jövő hó első felében kezdik építeni. Az új palota, melybe a Társulat több százezer koronát fektet be, kétemeletes lesz. Ezzel kapcsolatban új, hatalmas tornaterem is épül. A hátsó szárny, melynek homlokzata utcára nem fog nyilni, 1905. májusában teljesen kész lesz.

* Debrecen menyasszonyai és vőlegényei. Lapunkban legutóbb közölt kimutatás óta jegyet váltottak a következők: Nagy József ev. ref. betűszedő Szabó Rózával ev. ref., Kaczovszky Gyula r. kath. máv. áll. felvigyázó Zádor Máriával r. kath., Szűcs Lajos ev. ref. kőműves segéd Szencsi Margittal ev. ref., Hadarics Pál r. kath. napszámos Popovits Annával gör. kath., Káray Gyula r. kath. gyári munkás Vincze Juliánnával r. kath., Tatár Sándor ev. ref. mészáros segéd Bihary Juliánnával ev. ref., Murvay Géza r. kath. dohány-kertész Nyéky Máriával ev. ref. Galló Sándor ág. hitv. ev. asztalos mester Korpássy Erzsébettel és Beke Ferenc r. kath. vízvezetési szerelő Szónégető Máriával r. kath.

* Az apáca temetése. Nagy részvét mellett temették el tegnap délelőtt a debreceni zárda halottját: Mária Emánuelát, a korán elhunyt iskolanővért. A zárda udvarát nagy és distingvált közönség töltötte meg s szem nem maradt szárazon, mikor az apácák égő gyertyákkal zokogva vették körül testvérük virággal elárasztott koporsóját. A gyászszertartást dr. Wolafka Nándor püspök-plébános végezte s a szertartásnál hat pap funkcionált. A fehér koporsót ezután fehér kocsihoz tették. Elöl növendékek, a kocsi mellett fehér ruhás lányok

liliummal kezükben, utána pedig égő gyertyákkal kezükben az apácák haladtak. A halottat a közönség ezreitől zsufolásig telt templomba vitték, a hol rekviem volt. Rekviem után a gyászmenet óriási közönség részvételével vonult a temetőbe. Csupán az apácák maradtak el, a kik az iskolán és templomon kívül sehová sem mehetnek. Ők a templomban bucsuztak el testvérüktől s már a temetőben is elhantolták fiatalon jobblétre szenderült társukat, ők még mindig együtt imádkoztak érette a templomban.

* Kassa és a debreceni átirat. Kassa város törvényhatósága tegnap tárgyalta azon átiratot, melyet Debrecen sz. kir. város küldött a külügyi képviselő nemetsége ellen indítandó mozgalom pártolása tárgyában. Kassa, a hajdani kurucfészek, egyszerűen napirendre tért az indítvány fölött.

* Áthelyezés a tartalékba. A hadügyminiszter Jóny Imre 16-ik huszárezredbeli hadnagyot, ki a debreceni pótkeretnél szolgált s jelenleg Amerikában tartózkodik, tartalékba helyezte.

* Jubileumi ünnepély. Szép ünnepély folyt le tegnap a pályaudvari postás távirtda hivatalban. Tegnap ülte ugyanis római Rónay László p. t. s. ellenőr szolgálatának 25 éves évfordulóját. A felelősségteljes és ugy a testi mint a lelki képességet a legnagyobb mértékben igénybe vevő pályán eltöltött ezen hosszú szolgálati idő méltánylásául délelőtt a teljes számban összegyűlt tisztikar a hivatal dísztermében üdvözölte a szeretett kártársat. Azután szép emléktárgyat nyújtott neki, az üdvözlő igazgatósági dekrettel együtt. Este a Dréher sörcsarnok kert helyiségében családi jellegű bankett volt, mely a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban folyt le.

* Nagy Győző ezredes gyógyulása. Örömmel értesülünk, hogy közkedvelt dandárparancsnokunk, Nagy Győző honvéd ezredes sérülése, melyet 10 hét előtt, lovaglás közben egyik csipőjén szenvedett, szépen halad a gyógyulás útján. Most már bot segítségével, nagyobb sétákat végez a budapesti XVII. számú helyőrségi kórház árnyas kertjében. Kezelő orvosának, dr. Kunze törzsvorvosnak véleménye szerint a jövő hó közepén elhagyhatja a katonai gyógyintézetet s utókurára Herkulesfürdőbe megy. Kedves neje, a ki hosszú betegeskedése alatt odaadó hűséggel gondozta a sérült dandárparancsnokot, a gyógyfürdőbe is követi hitvesét.

* Műkedvelői előadás. A debreceni asztalos ifjak jövő hó 6-án, szombaton este műkedvelői előadást rendeznek a Margit-fürdő dísztermében. A nemes törekvés városszerető élénk érdeklődést keltett s valószínű, hogy az estélyen sokan, nagyon sokan fognak megjelenni. Mint értesülünk, a próbák kitűnően sikerültek és így a közönség igazi szórakozást lelhet a műkedvelői előadáson.

* A főiskolai szénior gyászja. A főiskola derék széniorát, Kövér Apádot súlyos csapás érte. Edesanyja, Kövér Imréné, a legnemesebb szívű urasszonyok egyike elhunyt. Hült tetemeit tegnap délelőtt helyezték örök pihenőre a Kossuth-utcai temetőben. A temetésen testületileg jelent meg a főiskola itthon időző diáksága is.

* Néprajzi muzeum Debrecenben. A muzeumok és könyvtárak országos tanácsa elhatározta, hogy 1905. elején Debrecenben és Szegeden nagyobb szabású néprajzi muzeumot létesít.

* Batyumulatság a Csapókertben. A „Debrecen-Csapókerti Függetlenségi és 48-as Olvasó-Kör“ augusztus hó 20-án, szombaton, a csapókerti leányiskola udvarán, saját pénztára javára batyu-mulatságot tart. Belépti díj 1 korona, mely egy fél liter bor ingyen való elfogyasztására is jogosít. Az iskola udvarán Laci-konyhák lesznek felállítva. Jegyek előre válthatók: Csáthy Károly, László Albert urak könyvkereskedésében, Sövényi István ur férfi-szabó üzletében (Szent-Anna-u.), Somogyi István ur fodrász-üzletében (Csapó-utca), a csapókerti fűszerüzletekben, a rendező-bizottsági tagoknál és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor. Tánccal reggelig!

* Népesedés. Az elmúlt héten 19 fiú, 20 leány, összesen 39 gyermek született. Az elhunytak száma 46, a város lakossága e szerint 7-tel csökkent.

* Az utadó-pénztár válsága. Debrecen városának utadó-pénztára anyagi válsággal küzd. Hónapok óta az utadóból alig folyt be a pénztárba valami, úgy, hogy a város nem tudja fizetési kötelezettségeit teljesíteni. A tanács megtette az intézkedéseket, hogy a hátralékosok mielőbb fizessék be az utadót.

* A Debrecen-mulatóból. Scheiner társulata tegnap este tartotta utolsóelőtti előadását, telt ház előtt. Az előadás során nagyon előnyösen tűnt föl a kis *Vásárhelyi* Emma, akire az orfeumi szubrettek dandárában szép jövő vár. Legnagyobb sikerét a Vasutas-induló előadásával aratta. A fiatal szubrettet alig győzték tapsolni.

* Bimbóhullás. Angyal kellett újra az égből és a kis Lovass Lacikát hívták föl a mennybe. Ot hónapot élt mindössze. Ma délután 3 órakor fogják eltemetni a Falkféle kefégyárból a Kossuth-utcai temetőbe. A temetést Gebauer intézete rendezi.

* Védekezés a nyári tüzesetek ellen. A nagy szárazság miatt az ország minden részén napirenden vannak a tömeges tüzesetek. A belügyminiszter ennek okát abban látja, hogy a hatóságok a tűzrendészeti rendeleteket nem hajtják elég szigorúan végre. Ennélfogva körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy a tűzrendészeti intézkedések végrehajtását a legszigorúbban ellenőrizzék. A körrendelet tegnap érkezett meg Debrecen város törvényhatóságához.

* Katonai áthelyezések. A közös hadügyminiszter báró tavarnoki Stunner Károly 9-ik huszárezredbeli hadnagyot a Vilmos-huszárezredhez, Kefer Emil I. o. számú altisztet a 39-ik gyalogezredtől az 56-ik gyalogezredhez helyezte át.

* Tegnapi halottak. Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozást jelentették be: Szabó Zsófia ev. ref. 15 éves.

TOLNAIDÁNIEL

czipő-áruháza

DEBRECEN, PIACZ-U. 40. SZ., FOSTÁVALSZEMBEN

Tavaszi és nyári czipők, remek formákban

megérkeztek.

A 253. végig a
Képek kérem
B. A.

1904 július 31

DEBRECENI UJSÁG.

5.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik elfelejtették a férjem temetésén megjelenni szivesek voltak s ezáltal végzetlen fájdalommat enyhítették, úgy a m. á. vasut tisztviselői karnak, kartársainak és jó ismerőseinknek hálás köszönetemet nyilvánítom. Debrecen, 1904. július 31. özv. Németh Antalné, szül. Csák Róza.

* **Elveszett.** Egy lapos csüngő ezüst lánc elveszett, melyen egy tallér, egy drb gömbölyű golyó és egy tula sziv volt. Kéretik a szives megtaláló a Dréher sör-csarnokban a legkisebb tanulóknak átadni.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.**

* **Linoleum** legjobb padló-máz nagy doboz 70 kr., kis doboz 40 kr. Tóth Kálmán fűszerüzletében.

* **Némethi József fényképész műterme** vasárnap és ünnepnap is egész estig nyitva.

* **A piac legélénkebb helyén egy üzlethelyiség kiadó.** Hol? megtudható a kiadóhivatalban.

* **Milliókra tehető az a kár, melyet** a szőlőtermelő közönség évről-évre szenved az által, hogy szőlőjét a lisztharmat (oidium) ellen kellő időben meg nem védi. Mire a bajt észreveszi, az már úgy elharapódzott, hogy minden igyekezet csak a kár kevesebbségére, de nem megszüntetésére szolgál. Ezért is ne mulassza el egy szőlőgazda sem szőlőjét májusban dr. Aschenbrandt-féle REZKÉNPORRAL legalább egyszer beporozni, úgy ha fel is lép másutt a lisztharmatjárvány, nála kárt nem tehet. Amellett a rézkénporral a szőlő egy másik igen elterjedt, de sokak által még ma is félreismert betegsége, az anthraknózis ellen is mentesítjük a szőlőt, már pedig ez a kártétel is rendszerint 5 és több százalékát viszi el a termésnek. Aki tehát mind a két betegség ellen egyszerre és biztosan akar védekezni, az egyszer okvetlenül porozza be tőkét rézkénporral és tartson ezen kitűnő anyagból egy keveset készletben, hogy járvány esetén a por kéznél legyen. A rézkénporozott szőlő kinézése mindig szebb, a fűrtök és a vessző érése mindig gyorsabb, mint azoké, amelyeket ezen porral nem kezelték.

* **Tanulóknak** egy jó családból való fiú **Pongrácz Géza** papirkereskedésében felvétetik.

* **Előnyomda** nagy választékban Benyáts Emil női kézimunka üzletében.

* **Miért vásárol** mindenki szivesen **Mentze Henrik** újdonságok áruházában? (Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.) Mert ott kivétel nélkül csak is jó minőségű áruk kaphatók, az olcsó szabott ár minden darab árun látható és a vevőközönség igen előzékeny és pontos kiszolgáltatásban részesül.

* **Fegyházban kötött férfi és női** harisnyák, míg a készlet tart, 18, 20, 25 kr.-tól, gyermek patent harisnyák, színes és fekete, jó színtartó 15 kr.-tól, divatos fűsapkák és szalmakalapok 25 kr.-tól, gyermek kötött fél harisnyák 15 kr.-tól, nyári női fél és egész keztyűk 18 kr.-tól, fiú tornasapkák és ingek 35 kr.-tól, fehér, redős fűrtökök, jó minőségű 1-20, selyem elejű frt. 1.50, gallér 13, kézelő 20 kr.-tól, női vászon-cipő 70 kr.-tól, férfi 85 kr.-tól Fisch testvérek üzletében, főtér.

TÁVIRATOK.

A meggyilkolt orosz miniszter.

Pétervár, jul. 30. A rendőrség szakadatlanul folytatja a letartóztatásokat, a

melyek azonban tervnélküliek, a miből az látszik, hogy óriási a zavar és a rémület különösen a felsőbb körökben.

Berlin, július 30. A cár nem megy a Plehve-ért rendezendő gyászünnepekre, miután a titkos rendőrség arról értesült, hogy számos forradalmár Pétervárra készül. **Mészire elágazó nihilista szövetkezetnek jöttek nyomára.** A merénylő alhatatosan vonakodik vallani. Az utóbbi napokban több száz embert tartóztattak le. A törvényszéki börtönök zsúfolva vannak.

Pétervár, július 30. Plehve két hónapja elkészítette végrendeletét, a melyben politikai elveit belefoglalta. Ezt a végrendeletet teljes szövegében közre fogják tenni. A merénylőt a kórházból a vizsgálati fogóságba vitték, a hol a műtét pompásan sikerült s a merénylő túl van a veszedelmen.

Hamburg, július 30. Azt híresztelik, hogy a merénylő belehalt sebeibe, de a rendőrség eltitkolja halálát.

Pétervár, július 30. Plehve temetésére nagyban készülnek. A temetés idejét még nem tudják. A holttestet a családi sírboltba viszik Kosztromára.

A háború.

Washington, július 29. Helyi hivatalos körökben azt hiszik, hogy a semleges hajók elsüllyesztése ellentétben áll a nemzetközi jog minden alapjával és nem fogadható erős tiltakozás nélkül. A „Knight Commander” rakományának tulajdonosai ma tárgyalnak a külminisztérium szollicítátorával az orosz kormánytól történendő formális tiltakozás benyújtása végett.

London, július 30. Tokióban komolyan foglalkoznak Port-Arthur elesésével. A japánok győzelmüket kiaknázva, az oroszokat az Amur folyóig akarják visszazorítani.

London, július 30. Minden pillanatban várják Port-Arthur elesését. Ide már táviratok is érkeztek, hogy Port-Arthur elesett, de ezt a hivatalos táviratok megcáfolták.

A Magyar testvérek és a szász trónörökös.

Jul. 30.

A mi híres cigányzenekarunkat, a Magyar testvérek zenekarának tagjait híres kitüntetés érte.

Pénteken délelőtt Tátrafüreden megbízást kaptak a szász trónörökösötől, György főhercegtől, hogy nála a Nagy-Szállodában az 5 órai tea alatt hangversenyt tartsanak.

A teára hivatalosak voltak: Frigyes kir. herceg, Izabella kir. hercegasszony 4 leánya és két fia is. Ezen kívül a trónörökös 3 fiával és 2 kis leányával gyönyörködött a magyar zenében. Összesen az udvari kísérettel 18-an voltak.

Két órán keresztül játszottak a Magyarok, a kik közt a kis 14 éves Magyar magyar ruhában muzsikált s így szólt hozzá:

— Derék kis primás vagy!

Az egyik hercegnő azután megismé-

teltette a Magyarokkal a Kaszinó-csárdást annyira megnyerte a tetszését.

Természetesen fejedelmi ajándékban honorálta a szász trónörökös Magyarikat, a fűrdő közönség jelenlétében pedig megdicsérette Imrét és Kálmánt, de a zenekar minden tagját is.

Mikor a mi sokszor és Debrecennek is nagy dicsőséget szerzett zenészeink lejöttek a szállóból a tátrafüredi közönség zajosan megéljenezte őket.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Esküdtek kisorsolása.** Az esküdtebiróság szeptemberi ülésének tagjait a kir. törvényszéken augusztus 15-én fogják kisorsolni. A sorsoló tanácsban Baróthy Béla h. elnök fog elnökölni.

§ **Jövöheti bűnügyi főtárgyalások.** A debreceni büntetőtörvényszék e hét folyamán a következő ügyeket fogja tárgyalni. Augusztus 3-án szerdán: S. Molnár János s társa ellen, súlyos testisértés büntetettért, Gurbán János ellen ugyanazért, Kutzik Lajos s társa ellen, lopás és orgazdaság büntetettért, Székely Lajosné ellen, gondatlanságból okozott emberölésért. Aug. 5-én pénteken: Szénégető József ellen, emberölés büntetettért, Cs. Molnár Sándor s 2 társa ellen, lopás büntetettért, Imre Ferenc ellen, súlyos testisértés büntetettért.

§ **A részegség, mint válóok.** (Fővárosi tudósítónktól.) B. R. fővárosi tanár ellen a felesége válópört indított, mert férje saját hatóságánál is feltűnést okozó részeges, korhely életmódot folytatott és emiatt a házasság vagyoni viszonyai kedvezőtlenül alakultak. A budapesti királyi törvényszék ki is mondta a válást, mert habár a részegség önálló bontó okul nem szolgálhat, a férj magaviselete mégis a háztartási kötelesség súlyos megszegésének volt minősíthető, mivel a részeges férj a nő eltartásáról nem gondoskodott.

§ **Az orvosszakértők és a bírák.** (Fővárosi tudósítónktól.) Kreppen hirneves berlini egyetem orvostanár most egy nagyobb tudományos munkát írt, a melyben hibául röjja föl, hogy a bíróságok az orvosszakértőktől határozott véleményt követelnek a beszámíthatóságot illetőleg, hogy így saját felelősségüket a szakértő felelősségével helyettesítsék. Szerinte a beszámíthatóság nem pszichiatrai fogalom és már ezért is elítélendő az, hogy a bírák a szakértőket akarják bírónak tenni.

A testvérek.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folytatás.)

Jenő belépésekor már a nevelő gyámnya is beletalálta magát a nagy jutalommal járó helyzetbe s úgy beszélt Jenővel, mintha Margit csakugyan náluk volna. Természetesen Jenőben ez még inkább táplálta a reményét annak, hogy még estig csakugyan találkozni fog Margittal. Legelőször is a nevelőhöz fordult.

— Hát maga jó ember, itt marad?

— Nem nagyságos uram, válaszolta a nevelő, én visszamegyek a faluba.

Mindjárt ezután a nevelő odafordult gyámszüleihez s mialatt Jenő a kabátját, pálcáját, kalapját letette, odasugta nekik:

— Azért vágattam le a bajuszomat, szakálatam s azért öltöttem ezt a sváb ruhát, hogy elhozhassam ide. Amugy nem

CSONKA DÁNIEL utóda

József kir. herceg-utca 65. szám.

elvállal nádszékek beszövését vidéken is, önműködő görfüggönyök 5 évi jótállással és mindenféle roletták meg rendelhetők. — Ugyanitt rugyanta bélyegző megrendelhető.

Lőpor árulás!

Vadászfegyverek, töltények, felszerelések és serétek legolcsóbban beszerezhető:

Bészler és Dávid vaskereskedőknél

Piacz-utca 7. szám. (Vecsey ház.)

lehetett volna elhitetni vele azt a mesét, a melylyel idecsaltam.

— Nagyszerű fiu vagy. — válaszolta rá a gyámjára.

— Hát jó ember, — kezdte újra Jenő a nevelő felé fordulva, — én a maga szivességét megakarom hálálni.

A tárcájába nyult, egy száz koronás bankjegyet vett ki belőle s a nevelő kezébe gyűrte. Alázatosan, egy egészen tösgyökeres sváb szokása szerint mondott érte köszönetet a nevelő s azután elment. Gyámzülei bocsánatot kértek Jenőtől, hogy kikísérhessék. A kapunál aztán a nevelő így szólt gyámzüleihez:

— Nekem ezzel a száz koronával be kellene számolnom a nagyságos urnak. De mivel ő ugyis küldene maguknak száz korona előleget, hát ime átadom ezt a pénzt az előleg fejében.

A nevelő gyámzülei pedig érthető módon megőrültek a pénznek s erősen fogadták, hogy mindent a nevelő kedve szerint fognak elindulni.

(Folyt.köv.)

Mesó férfi ruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i

magyar gyártmány,

1 öltönyre való

3.50 — 5 frtig.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél
Debreczen, Kistemplombazár.

1 liter

Borhegyi borvíz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utóda Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

Kávé import

Brazíliai és keletindiai
legfinomabb zamatu kávé
igen olcsón kapható

KOHN HENRIK

fűszer-, festék- és ásvány-
viz-nagykereskedésében,

Gróf Degenfeld-tér.

Meg augusztus hó 20-ig!

Szönyegraktárunk athelyezése
miatt az összes ott lévő árukat
leszállítottuk.

Különös olcsó alkalmivétel képen
ajánlunk:

Több száz drb. szönyegmaradékot
féláron.

Visszamaradt függönyöket
féláron.

Butorszövet maradékokat
féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket
féláron.

Visszamaradt valódi Smyrna szőnyegek
féláron.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-utca 11.

Meg augusztus hó 20-ig!

Az Abeles-féle állami felügyelet
alatt álló

középiskolai ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ **fiu internátus**

Debreczenben.

Ezen intézetben felvétetnek mind-
azon növendékek, kik Debreczen bármely
középiskoláját (gymnasium, reál, keres-
kedelmi, polgári) látogatják. Az intézet-
ben teljes ellátást, szakképzett tanárok
felügyelete alatt tanulmányaikban szigorú
ellenőrzést és nevelést nyernek.

Modern berendezésű háló, étkező és
tanuló termek. Egészséges táplálkozás
Mérsékelt díjak. Prospektussal szolgál az

Igazgatóság.

Hatvan-utca 23-ik szám.

Naponta friss pergett és darált kávé, válogatott fajokból!

Ujonnán berendezett, friss áruval felszerelt üzletben előnyös
napi árakon szolid, kiszolgálás mellett kiváló faj kávé különlegességeimet,
cukor, liszt, korpa, só, petroleum s mindenféle fűszeráruimat ajánlom a n.
é. közönség szives figyelmébe.

Friss töltésű ásványvizek.

A fekete tag tejtermékeinek lerakata, tejföl, ura-
dalmi tea-vaj és jegbehűtött aludt tej állandóan kapható.

Naponta friss érkezésű

székely túró.

Merkli Ferencz,

fűszer- és csemege kereskedő eben.

Fűvészkert-utca 14.

Száraz felvágott tűzifa 100 kilogramm 1 forint 10 krajczár, házhoz szállítva.

Semmi más csak

GLOBIN

használható min-
denki által, aki czi-
pőneműjének elő-
kelő fenyit akar adni
és elegánsan és tar-
tósan akarja meg-
örizni, mint

bortisztító-szer.

Egyedüli gyártója:

Fritz Schulz Jun. Act-Ges., Eger I. B. u. Leipzig.

A legjobb és legolcsóbb

jó ivó vizű kulfurásokat,
helyben és vidéken, jótállás mellett,
többféle szivattyukat nagy választék-
ban, a legolcsóbb árak mellett készi-
tünk, ugyszintén vízvezetékeket és
szivattyukat, jutányosan javítunk.

Csépő garnitúrákat és mindenféle
gazdasági gépeket, gyorsan és előnyös
árért javítunk.

A n. é. közönség becses pártfogá-
sát kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

RÁCZ és EHRENREICH,
Szechenyi-utca 44. szám.

Valódi gépolaj.

O iva és Orasz baku, ugyszintén
elsőrendű Tovotta gépolaj, két
uszó kocsi kenőcsöt kiváló minőség-
ben, legolcsóbb árban ajánl

Térei J. utóda

kizárólag

festék-, olaj- és petroleum nagy-
raktárából

Hatvan-utca 13. szám.

Apró hirdetés.

Levelezés.

AZ „ELSŐ Debreczeni házasságközvetítő iroda“ Magyarországi összes vidéki városainak egyedi intézete Debreczenben Piacz-u. 42. sz. Lamprecht-palota alatt. Telefon szám: 335. Közvetít házasságokat a legnagyobb titoktartás mellett. Hivatalos órák felek részére: Hétköznapokon délután 2—8 óráig. Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 8—12 óráig.

Ajánlat.

Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat. Távfeszítő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villamvilágítás és erőátvitelre villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnika szakába vágó berendezések és javításokat FOLDVÁRI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 168. Távfeszítő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, Fizikai készülékek és telepek raktára.

ZONGORA, czimbalom, Píáninó és mindenféle hangszer nagy választékban, — szakszerű műhely, bármiféle hangszerjavítást elfogadok. Zongora hangolás vidéken is. — Komáromi M. hangszer készítő, „Bika“ szálloda mellett.

70 KRAJCZÁR egy óra javítása és tisztítása, Pintér Dezső órásnál, Piacz- és Szent Anna-utca sarok.

A VAGONGYÁR közelében, a vámospécsi utfiélen házhelyek eladó, 200—300 négyzetölelként kimérve. Értekezhetni Nap-utca 11. szám.

KIADÓ ház nagy udvarral Hunyadi-utca 11. Értekezhetni Lőfkovits ékszerésznél.

A HONVÉD-UTCZÁNAK legszebb helyén 30-ik házásszámmal szemben újonnan épült 4 szoba, fürdőszoba, konyha, kézi kamara, üveges verendával, 2 pincze, 1 fás kamara külön udvarral augusztus hó 1-re, esetleg azonnal is kiadó. Értekezhetni lehet Hernády Pál Péterfia 61. sz.

KÉT szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel Csapó-utca 11. sz. a. kiadó. Értekezhetni Polgári Takarékpénztár titkárja. Piacz-u. 83. sz.

ÓRJÁSI KÁVÉ BEHOZATAL és nagy raktár kávé különlegességekben Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében. Városház-utca.

PÉNZTÁRNOKNÓ, ki könyvelésben jártassággal bír s már üzletben alkalmazva volt, — azonnali belépésre ajánlkozzon. Czim a kiadóhivatalban.

TISZTELT gazdasszony figyelmébe ajánlom „Sas“ pergelt, szemes- és daráltkávé különlegességemet, mely felülmúl minden kávé vegyítékét. Farkas Henrik fűszerkereskedése Sas-utca 2. szám.

BÁMULATOS olcsón beszerezhető mindennemű kárpitozott butor, kész szőnyeg diván 48 frt, magastámlájú diván 26 frt, szövet diván 15 frt, angol fonteul valódi bőr 50 frt, lószőrmadrác 15 frt, modern szalongozások és ablakdíszítéseket rajz szerint készít Köhler Lajos kárpitos, Piacz-utca 40-ik szám. Hugária kávéházzal szemben.

ÖT VAGY HAT szobás utcai lakás, istálló s egyéb mellékhelyiségekkel együtt november 1-re kiadó. Jó vizű kut az udvarban. Nap-utca 9. szám.

Nemzetőr-utca 3. Két szép udvari szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.

EGY liter sestakerti bor 24 kr., sámsomi 28, bakar 32, 4 éves hogvi bor 40 kr. Czegléd Józsefné üzletében, Bocskai-tér 1. Ugyanott 1 bolt kiadó, lakással vagy a nélkül, cipésznek, fodrásznak.

KITUNÓ házi koszt kapható, uri családnál. Czim a kiadóhivatalban.

SZABNI tanítók legrövidebb idő alatt jótállás mellett, derék, bluz, kabát, figaró és aljat. Szabásom oly pontos, ki megtanulja próba nélkül varrhat. Varga-u. 22.

Kereslet.

TANONCZOK lakatos és díszmű fényező iparra fizetés mellett felvétetnek. És egy ügyes és famunkához is értő ember kerestetik állandó alkalmazásra. Piacz-utca 82. sz.

TANULÓ felvétetik Miklós és Mark breít bazár-üzletében, nagy tőzsdé mellett.

EGY már használt, mindamellett jó karban levő, egy ló után való könnyű kis szekér vagy kocsis, megvételre kerestetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

A FŐTÉRHEZ közel egy kisebbszerű ház megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

TANULÓ teljes ellátással felvétetik, Pozsgay Vincze fűszerüzletében. Ujfehértón. Ugyanott Wertheim szekrény kerestetik.

VESZÉK egy használt, de jó karban levő fürdőkádat. Bethlen-utca 22. sz.

KÉT szobás éves lakást keresek, kövezett utcában. Családtalan vagyok. Czimem a kiadóhivatalban meg tudható.

ELVESZETT a Nagytemplomtól Péterfia régőig egy egészen új vízmentes ponyva, megtaláló jutalomban részesül Katona István szappanosnál Dégenfeld-tér.

EGY szakképzett ember, cipő nagybani készítéshez, egy társat keres, 3 vagy 4000 korona készpénzzel, amely jó jövedelmet biztosít. Czim a kiadóban.

Eladás.

HONVÉD-UTCZA 62. számú ház eladó vagy bérbé kiadó. — Ugyanott 40 drb. tölgyia eladó.

9 és egynegyed nyilas szepesi föld eladó. Ajtó-utca 8. sz.

CSAPÓ-UTCZA 100. szám alatt kis fűszerüzlet eladó, esetleg a helyiség egész udvarral együtt kiadó.

Eötvös-utca 74. számú ház eladó.

A CSOKONAI-UTCZA 37. sz. lakóház előnyös feltételek mellett eladó. Értesítést ad a Debreczeni Első takarékpénztár titkárja.

KÉT jégszekrény, egy könnyű stráfkocsi eladó. Bethlen-utca 29. szám.

EGY adómentes ház eladó, olcsóért, törlesztésre is. Értekezni Czegléd-utca 11. és a Kölcsegyházban.

TIZ DARAB „István“ gőzmalmi részvény eladó. Czim a kiadóhivatalban.

SZÉP, szalon garnitúra, helyszüke miatt olcsón eladó. Csapókerti fiiskola.

LÁTÓKÉPNÉL 6 nyilas föld, tanyával bérbé eladó. Értekezhetni Csapó-utca 79.

ELADÓ leánderek nagyválasztékban, jutányos áron kaphatók. Iskola-utca 4. sz.

FAJTISZTA 3 hónapos vizsla kölykök eladók; apjuk Champion-Tommi Parndorf (oszt. eb-törzskönyvbe bevezetve). Czim Eisner Sámuel gazdatiszt Gyulahalmi bérgazdaság, utolsó posta Ujfehértó.

8 LÓ EREJŰ cséplőgép, üzembem elegendő részcsépléssel, elköltözés miatt eladó. Czim a kiadóhivatalban.

EGY asztalos műhely teljes berendezéssel együtt azonnal eladó. Czim a kiadóban.

EGY szoba butor, majd nem új eladó. Czim a kiadóhivatalban.

ELADÓ egy finom amerikai kocsis egy, két lóra. Péterfia-utca 42.

ELADÓ ház. Nyil-utca 136. számú újonnan épült vagy nagyobbért elcserélhető. Értekezhetni ugyanott.

8247. SZ. 1904.

Temesvári vásári hirdetés.

Az idei temesvári szent Jakab országos vásár

folyó évi augusztus hó 11-től bezárólag augusztus hó 15-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra, augusztus hó 11-től csütörtökön reggel 5 órától kezdve

meg van engedve.

Temesvár, 1904 július hó 6-án.

A várcsosi főkapitányságtól

Bandl Rezső,
főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés-vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági kereskedelmi és iparvásár.

A szőlő OIDIUM betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle RÉZKÉNFOR.

Leszállított ára Budapesten: 50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fillér; 10 és 5 kilogrammos zsákokban kilogrammonként 50 fillér, 2 kilogrammos dobozokban kilogrammonként 51 fillér.

Használata olcsóbb, mint a kénporé, mert kevesebb kell belőle, biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!!

Ott ahol eddig a peronospora nem szokott erősen fellépni, ott a rézkénpor egyúttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így az **első permetezés májusban elmaradhat.** Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

A por kapható és megrendelhető:

DEUTSCH ALBERT KONTSEK GÉZA és PARTI FERENCZ-nél Debreczenben, Gross Hermannál Érmihályfalván, Payer Géza utóda Panoebly B.-nél Hajdu-Nánáson, Schlotta Jánosnál Hajdu-Nánáson.

Kérjen mindenki

saját érdekében

**Valódi Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utánzatok elfogadását.

04.11/5

Püster és festék bransból egy **első segéd kerestetik** vidéki nagy városba és üzletbe. Czim a kiadóhivatalban.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

A nyári idényre,

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

Jégszekrényeket.

Önműködő fagyaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz készülékeket.

Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékot és szabadalmazott

legjobb befűző üvegeket, a leggyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcelán, lámpa, háztartási és díszárak nagykereskedése
Debreczen, Piacz-u. 57.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Érület és portáé üvegezési vállalat.

Képekkel minden részében egyszerűen a legújabbakig

Gépolaj, géptengely zsír
10 krtól feljebb

= klgként kapható =

Neumann Nándor

festék-, lakk-, kenőcs- és fagyapot kereskedésében, Hatvan-utca 5.

= Telefon 205-ik szám. =

TARTOS ZAGTALAN AZONNAL SZARAD

E edeti üvegekben á 80 k. és 1 fnt 20 kr.

Valódi cs k üvegekben szine fekete nyomás m-solatával

Christoph Sok

LEGJOBB MAZALAT ANYAG A PAJLÓKRA

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szaga és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajnak sajátja, elkerülte. E mellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárggyal feltörülhető, a nélkül, hogy elvesztené fényét.

Debreczenben: Félegyházi János.

Uj árukat kaptam! és pedig olyan szép divatosokat, fehér és szines batisztokban, de ainek, creto oban női ruhaszövetekben, de különösen minden színű selymes ruhavászonokban, hogy aki igazán szép (nem régi állott) kölmét akar vásárolni az el ne mulassza a

1 méter finom Taft selyem

49 krtól

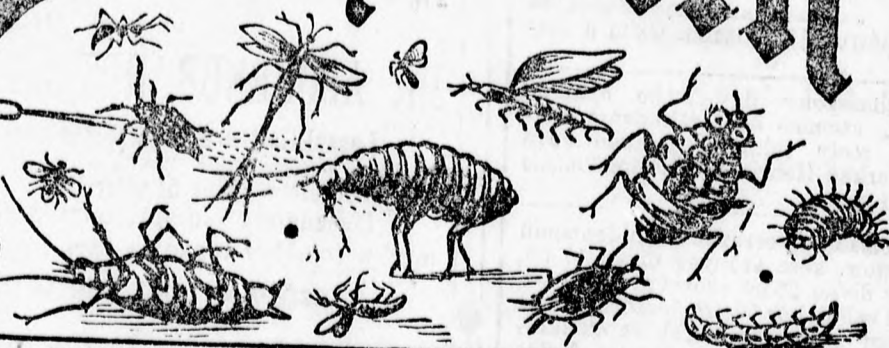
✦ „Maradék Áruházat” ✦

● a „BIKA” szálloda mellett meglátogatni. ●

Üzleti elvem: Élni és élni, hagyni!

„Zacherlin”

a valódi utólerhetlen hatásu rovarirtó
azonban csak az üvegben levőt vásároljuk!

Kapható Debreczenben:

Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházi János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Göczey István
Havas József

Józsa és Jóna
Kertész Sándor
Klein Ignác
Körmöczi Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Korshoff József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernáth

Lindesfeld J. Jenő
Mayer Jenő
Párti Ferencz
Neumann Nándor
Rekai József Zoltán
Roth Antal
Tóth Kálmán
Vári József
Lusztig és Bán

Berettyó-Ufaluban;
ifj. Weisberger Ignác
É-Mihályfalván:
Grosz István
Lévay Vilmos
Pollák Mór
Hajdúszoboszlóban:
Gemeinbeck József
Tulogdi Ferencz

Hajdánás:
Schlichta János

Hajdúszoboszlón
Körner Béla

Tiszafüreden
Kis Géza

Schön Jakab
Weissmann József

Ezenkívül a vidéken mindenütt, hol a Zacherlin-félcég ki van...

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomdájában, (Városház keresztülpület) a Debreczeni Ujság Kőrforgó gőzén.